

HỘI CHUÔNG CẢNH TỈNH
Ban Hoàng Pháp Phật Giáo Nam Việt

Duyệt y

CHỨNG MINH VÀ DUYỆT CHÍNH

TT THÍCH TRÍ TỊNH

CỤC LẠC XUẤT BẢN NĂM 1955

(tiếp theo)

Khẩu vật chuyết tụng, ý vật tha tư.

Miệng đừng ngọt tụng, Ý chớ nghĩ khác. Phàm phu tạp loạn, khẩu ý khó kềm. Trong kinh Phạm Võng, Phật đã dạy : "Mỗi ngày khởi ba nghiệp tội, mà tội của miệng là vô lượng". Muốn cho khẩu nghiệp khỏi gây tội chỉ có cách là đừng nói; song miệng không nói càng làm cho ý suy nghĩ nhiều, mà ý suy nghĩ những điều quấy, còn không bằng nói mà nói những chuyện có ích, không hại. Bởi thế cho nên, các vị tổ sư lấy phương pháp tụng kinh làm một phương tiện kèm chế khẩu nghiệp và ý nghiệp. Miệng luôn tụng nhắc lời Phật dạy, ý chuyên nghĩ nghĩa lý của kinh, thì thân lúc bấy giờ cũng không thể buông lung làm việc sai quấy được. Vậy tụng kinh là một phương pháp kèm chế ba nghiệp ác đặc lực nhất. Từ xưa đến nay, các vị chuyên tu về pháp môn Tịnh Độ, niệm Phật, thường phải đóng cửa thất (kiết thất) để kèm chế ba nghiệp, cho tâm chuyên nhất cảnh. Như bà Vô Sanh cư sĩ đóng cửa thất 49 ngày, dứt tất cả duyên sự, chuyên một câu niệm Phật, nhờ vậy mà bà được "niệm Phật tam muội." Sở dĩ kiết thất là phương tiện cần yếu cho pháp môn tịnh độ, vì chúng ta hiện là phàm phu mê tối, chướng dày mà huệ mỏng, nghiệp nặng mà phước nhẹ, nên nhiệm tâm dễ khởi, tịnh nghiệp khó thành. Bởi công việc của phàm tình nó ràng buộc luôn luôn, hết bận rộn việc này, lại bận rộn việc khác, thì còn ngày giờ đâu mà tu niệm ? Dù cho cố gắng gượng cũng là còn trong vòng tạp niệm lăng xăng, không sao được nhất tâm bất loạn ! Ngài Từ Vân viết hai câu này vào bài răn, chắc Ngài đã tránh được mọi cảnh duyên rồi vậy.

**An thiên lễ tượng, kỳ tác vật khuy,
Lượng y tiết thực kỳ chí vật di.**

Ngồi thiền, lễ Phật, giờ khắc nhất định đừng thiếu, ăn mặc vừa phải chí ấy đừng dờn. Người niệm Phật muốn được nhất tâm bất loạn cần phải ngồi thiền, muốn diệt trừ nghiệp chướng cần phải niệm Phật sám hối. Nhưng tâm của chúng ta thường hay buông lung, giải đãi, biếng nhác, vì vậy phải lập giờ khắc nhất định, nghĩa là : phải hoặc ghi vào tâm tư hoặc ghi vào giấy một thời khoá biểu nhất định, mấy giờ lễ Phật, mấy giờ sám hối, mấy giờ tụng kinh, mấy giờ ngồi thiền v v .khi đã dùng phương pháp này cần phải đứng, đầu thế nào cũng không được sai lạc giờ khắc đi.

Nên nhớ rằng : trong mình chúng ta có nhiều thứ ma, mà thứ nào cũng toàn đều làm đạo tổn nghiệp tăng cả. Bởi thế cho nên chúng ta khởi làm một việc gì nghịch với dòng sanh tử, thì chúng cố phá cho kỳ được mới nghe. Thuyền đi ngược nước thế nào cũng bị nhiều trở ngại. Vì vậy cho nên hành gia phải luôn luôn cố gắng để tự thắng mình, thắng tất cả những nghiệp hoặc phiền não của mình. Đức Thích Ca của chúng ta Ngài cũng phải cũng phải qua nhiều phen chiến đấu không ngừng, mới có thể giết được lũ giặc ngu si, lười biếng tham lam, ngạo mạn, sân hận v v. để đạt thành vô lượng giác quả.. Chúng ta sanh vào đời dữ năm trước này nghiệp hoặc rất dày, mà phước đức rất mỏng, nên thân thể thì yếu đuối, mạng sống thì ngắn ngủi, lại thêm hoàn cảnh bên ngoài hết sức phức tạp và hỗn loạn, nên muốn thành tựu công phu niệm Phật, hành gia cần phải cố gắng lắm mới được !

Ăn cốt cho no bụng, mặc cốt cho ấm thân, vừa đủ no, ấm là quá lắm rồi, cần chi phải cao lương mỹ vị, gấm vóc lụa là. Có làm gì đi nữa thì cũng chẳng qua là để cung cấp cho cái da tanh, cái thùng phân đang được đầy kỹ, chớ có gì khác hơn đâu ? Người tu hành nếu cho sự ăn mặc là hệ trọng, thì khó tiến về bề đức hạnh. Ăn uống đạm bạc để di dưỡng tánh tình, mặc đắp thô sơ để nâng cao đức hạnh,

đó là hai câu châm ngôn mà người biết sống phải luôn luôn thi hành triệt để. Hễ chúng ta chú trọng vật chất, lo giong ruồi tìm cầu để bồi dưỡng xác thịt cho mập béo, thì lẽ tất nhiên đâu có thì giờ lo bồi dưỡng tinh thần; mà tinh thần thiếu bồi dưỡng thì thế nào nó cũng phải bị đói kém. Lại trong khi tranh đấu để mưu sinh còn dùng đến sức của nó rất nhiều, thì bảo làm sao không suy yếu được ? Hễ được vô thì mất ruột đó là lẽ thường tình vậy.

Thế gian vì sự ganh đua sự ăn, mặc mà phải vất vả, cực khổ suốt ngày này qua ngày khác, tháng này qua tháng khác. Rồi cuối cùng cũng có người vì ăn, vì mặc mà đến nỗi tan thân mất mạng cũng không chừng. Thế mà con người chưa chịu tỉnh thức, dùng bớt sự đua chen. Cứ mãi ngó lên mà không chịu ngó xuống. Thật đáng thương hại !

"Con người nếu được không không cả,
Nào phải đua chen đám bụi hồng !"
Kính khuyên ai đã quá bước trên con đường
đua chen ăn mặc, hãy quay về với thực tế,
dầu thế nào cũng chỉ một cái sông mà thôi..
Tội gì ta lại phải chết vì miếng ăn, tấm mặc.

**Tạo thế văn bút, như Phật giới chi.
Thuyết nhơn trường đoản, như pháp cần chi.**

Điều luyện văn bút vấn đề phiền toái nhất, tốn rất nhiều thì giờ. Theo lời Phật dạy cũng như chiêm nghiệm của chúng ta trong hàng ngày : mạng sống của chúng ta có được là bao ? Nay còn mai mất, đêm đến bỏ đôi dép lên giường ngủ không biết sáng có còn mà xuống giường mang đôi dép hay không ? Ngày tháng qua nhanh xô đẩy mạng sống của chúng ta đi lần đến chỗ chết. Lo chết còn không biết có kịp hay không ngày giờ đâu để mà lo trau dồi văn bút cho diễm lệ, cho hay ho. Hơn nữa, văn hay, chữ tốt nào có lợi ích gì cho sự tu tịnh nghiệp, chung quy nó chỉ làm cho mình thêm lợi, thêm danh, rồi cũng lần lượt trong vòng đặc thất, phiền lụy, khổ đau ! Thật là một chương ngại lớn lao mà người tu hạnh giải thoát cần phải tránh.

Chuyện người mặc người, mặc dù vậy, nhưng ta cần phải trung bày để làm tấm gương soi, chớ không phải lắc đầu làm lơ để rồi không biết gì hết. Người nào hay, tốt, ta nên làm cho bằng. Người nào dở xấu ta nên tìm cách tránh xa; nhưng tuyệt đối không nên có lời bình phán những cái dở, xấu của người để tự chuốc lấy điều không vui cho mình ! Người tu tịnh nghiệp muốn cho nghiệp được tịnh, cần tránh duyên là điều tốt hơn hết. Luôn luôn lấy lời Phật làm châm ngôn, lấy sự niệm Phật, tụng kinh làm vui thích, thì không còn gì là thị là phi nữa. Tất cả cảnh duyên không dính mắc thì tâm không thanh tịnh cũng thanh tịnh.

Như đoạn trên chúng ta đã thấy con người ai cũng ưa khen mà ghét chê, vì vậy, quấy mà người ta vẫn không công nhận là quấy; nếu mình luận bàn chuyện xấu của người, lẽ tất nhiên không sao tránh khỏi chuyện không hay. Nên phải thận trọng đừng bàn nói là tốt hơn hết.

**Tùng đôi tân lữ, thật vật đa từ,
Tần kính quang âm, vật tọa tiêu thì.**

Khi tiếp khách khứa, đừng nên nói nhiều lời. Thường phải tiết kiệm, chớ nên để hao phí thì giờ. Nếu hành gia phải lâm vào cảnh bắt buộc không thể bỏ sự tiếp xúc với khách khứa được, bắt buộc dĩ phải gặp gỡ; nhưng cần nói qua loa vài ba câu chuyện cốt để khuyên nhắc tu hành, đừng kéo hết chuyện này sang chuyện khác, nào chuyện làm ăn đặc thất, gia đình có mạnh giỏi bà con cháu chắc có bình yên không ? . . .giết hết thời giờ, rốt cuộc chẳng kết quả lợi ích gì cho ai. Nhà Nho còn cho tất bóng là tất vàng thay, phương chi Phật tử chúng ta đã chán đường sinh tử, lo sợ ngày tháng qua nhanh, công niệm tu hành không kịp thành, lỡ vỡ kéo hết kiếp này sang kiếp khác, để phải trôi lăn trong biển khổ, uổng phí bao công phu tu tập, có đáng luyến tiếc hay không ? Vì ngày tháng đuổi theo sát bên chân ta, nếu để dần dà chậm trễ, vô thường chợt đến, chúng ta không làm sao trở tay cho kịp. Hành gia phải nhớ luôn luôn bài thơ này trong kinh Xuất Diệu :

“Ngày nay đã qua, mạng cũng giảm theo,
 Như cá thiếu nước, nào có vui gì !
 Ta phải siêng năng, tinh tấn tu tập;
 Như cứu lửa cháy trên đầu,
 Nên nghĩ con vô thường, mà,
 Cần thận đừng có buông lung.

Tắc bóng qua, mạng ta cũng giảm theo, từng phút các tế bào trong thân ta sanh diệt, biến chuyển luôn luôn không dừng nghỉ. Một đời sống năm bảy mươi năm, đôi ba mươi năm qua, nếu ta chợt nghĩ lại thì in như mới đầu ngày hôm qua mà thôi. Qua nhanh cho đến nỗi chúng ta không biết mình già hồi nào, mới lây quây đó thì đã đầu râu tóc bạc rồi. Tội nghiệp càng ngày càng chất lên đầu, thì làm sao tránh cho khỏi luân hồi sanh tử ?

Trong kinh Xuất Diệu dẫn dụ chuyện một người bị tội, đang vượt ngục chạy đi trốn, lại bị vua cho voi rượt theo. Người này chạy núp dưới giếng, tay đeo sợi dây, treo mình lơ lửng giữa chừng, trên đầu lại có hai con chuột đang tranh nhau cắn sợi dây mỏng manh kia. Trong đây, sợi dây thí dụ cho mạng căn, hai con chuột thí dụ cho ngày tháng. Ngày tháng đứt lìa mạng căn của chúng ta, há dám ngồi không để bàn chuyện đời, giết chết ngày tháng mà không luyện tiếc, hàng ngày lo toan nghiệp hữu lậu, dong ruổi theo đường danh, nẻo lợi, để lúc mạng cùng, nắm lấy hai bàn tay trắng với một nghiệp chẳng lành, với bao nhiêu nỗi thắc mắc, lo sợ, hoang mang Đời sống của ta như một cuộn phim, bây giờ nó sẽ chiếu lại cho ta xem. Nếu suốt đời xu danh, trục lợi, tạo nghiệp, gây ác, thì bây giờ mặc sức mà ghê sợ, mặc sức mà ghê sợ, mặc sức mà chịu khổ với tòa án lương tâm. Bao nhiêu hình phạt do tự tâm gây nên, lúc bây giờ cũng lại tự tâm ta gây nên, lúc bây giờ cũng lại tự tâm ta lãnh chịu mà thôi, không chạy chối đâu cho khỏi cả. Như tâm mắc kén khó bề trốn thoát. Ai cứu ? Ai thương ? Hằng ngày vì có mưu sinh mà lừa dối, gian xảo, điều ngoa, gây tội kết nghiệp, làm cho qui giận, thần hờn, trời sàu người oán, trên đầu chỉ biết có danh với lợi, tránh điều lành, xa lẽ phải, tự hào cho mình là đầu đủ, là vô tội, ai bảo mình cũng không nghe, ai khuyên mình cũng không chịu. Như thế, khi mạng gần chết không có nghiệp lành gì để nương cậy, sợ sệt, linh quỳnh như con cua bị bỏ vào nước sôi, càng ngoe rưng cả. Rồi khi chết thần hồn bị theo nghiệp đọa vào ba đường dữ, chịu đủ các cực hình khổ sở do tự tâm mình đã tạo.

Than ôi ! Tội nghiệp lấp đầu . . . Trong kinh có nhắc chúng ta câu này : "Lòng kinh sợ tội lỗi chẳng sanh, thì tâm lành khó phát". Người đời đôi khi trách rằng : “Tôi có tội tình gì mà trời nỡ dành làm tội , tôi phải khổ sở như thế này ? Trách như thế là chỉ lo sợ, đau khổ ở nơi quả, mà không chịu tìm xét nguyên nhân. Đạo lý nhơn quả cho ta thấy : phạm hề gieo giống ấy, hình không ngay thì bóng làm sao thẳng được ?

Kính khuyên tất cả mọi người hãy tỉnh thức, bỏ dử theo lành, đừng hện để già, vì lẽ nay còn mai mất, mạng sống vô thường, đừng bê tha mãi miết theo bả lợi, môi danh; đừng để oan uổng thì giờ trong những tiệc trà, bữa rượu, đừng để hoang phí tắc bóng trong việc bàn phiếm khen chê. Hãy gấp gấp tinh tâm niệm Phật.! Pháp môn niệm Phật các đức Phật đều khen, các vị Bồ Tát đều niệm, bao nhiêu bậc tổ sư tiền bối đều một lòng tán thán và thực hành. Bao nhiêu chứng nghiệm vãng sanh, bao nhiêu lý thuyết cũng như phương pháp thực hành đã có một kho tàng quý báu mà từ chư Phật cho đến các vị Bồ Tát, tổ sư để lại cho chúng ta. Kính điển là đuốc soi đường, có đuốc không soi, để cứ lợi mãi vào trong đêm tối. Thật chẳng thương tiếc làm sao ?!

Ba tiêu hư chất, phi nhữ cửu kỳ
Liên hoa tịnh độ, thị nữ chơn quy.
Tỷ dạ tác trú, cần nhi hành chi.

Thân người như cây chuối, chất bỏ không bền, thai sen tịnh độ mới thật là chỗ nương về của người. Kính mong ngày cũng như đêm, phải siêng năng mà hành trì.

Thân ta mỏng mảnh không thường, trong kinh thường dụ thân như cây chuối chất bỏ mà lại không trường cửu. Thật thế, nhờ bốn đại (đất, nước, lửa, gió) kết hợp thành thân, vì vậy nên này đau mai mạnh, một phút trở trời một luồng gió thoảng, cũng có thể làm tan hoại xác thân ta được. Lại còn bệnh, già , vô thường luôn luôn theo dõi, trừ những kẻ sống không ngày mai mới không để ý lo sợ mà thôi. Thân này nào phải thân ta ? Nó chỉ là do nhiều nhơn duyên hoà hợp, vì vậy nên thường chóng trái lẫn nhau, chúng ta không sao tự chủ được. Ta muốn trẻ nó lại già, muốn mạnh nó lại đau, muốn sống nó lại chết . . v . v . nhiều việc ta muốn nó không theo, đối với những điều ước muốn của chúng ta ít khi được vừa lòng. Vậy chúng ta

không lẽ phú mặc cho đến đâu thì đến, chỉ lo ăn, lo mặc, lo chơi bời trụy lạc, rồi đến ngày tận cùng bó tay theo quỷ vô thường? Không, không thể như thế được, sống như vậy là sống không bảo đảm. Giữa cuộc sống ngày nay của chúng ta thật hết sức lờ mờ, chưa biết chúng ta từ đâu đến, và chết rồi lại đi đâu. Thân ta như cái bọt nước, khi bọt tan ra sẽ trở về với nước (thân do đất, lửa, gió thì khi chết nó sẽ trả về cho đất, nước . v v.) đó là sự thường. Chính ở trong cái thân giả ấy có một cái không mất để làm động lực chính, nó là chủ của thân. Dụ như con người ở trong cái nhà, trong lúc cái nhà hoặc cháy đi, hoặc sập hư đi, hay có lúc người chủ bỏ đi nơi khác, bây giờ ta có thể cho rằng người chủ kia mất luôn hay còn mà đang ở một nơi nào khác? Trong khi ta ngủ nằm chiêm bao, thấy mình dạo chỗ này, chỗ khác, lúc gặp sướng thì vui, khi gặp khổ thì đau buồn, so với khi thân chúng ta chết đi, tan đi, chúng ta có thể bảo rằng mình mất luôn đi ư? Quyết định không khi nào mất hẳn, như thí dụ trên đã đủ chứng minh điều đó. Cái không mất đó trong kinh gọi là thức hay là tâm vậy. Đề thuyết minh vấn đề thân mất mà tâm vẫn còn này, trong kinh Lăng Nghiêm, Phật dạy vua Ba Tư Nặc cái “Bất sanh diệt ở trong cái sanh diệt”. Cái không sanh diệt tức là tâm thức, còn cái sanh diệt chính là thân xác của chúng ta vậy. Thân có sanh diệt nên nay còn mai mất, thức tâm thì tương tục nên không bao giờ tiêu diệt. Vì lẽ đó, nên, chẳng những các bậc tu hành, mà đến các trang quân tử, thức giả cũng đều lo đào luyện về mặt tinh thần, bồi đắp trí huệ, mà ít lo về mặt vật chất. Như đức Khổng Tử trong câu này:” Ăn cơm hẩm, uống nước lạnh, co tay lại mà gối đầu, cũng có điều vui ở trong vậy”. Cao cả thay lời này!

Như trên chúng ta thấy rằng, trong người của mỗi chúng ta đều có một cái không mất; nhưng sau khi xả bỏ cái thân như nhớp này rồi, cái đó nó sẽ đi đâu?

Theo trong kinh, Phật dạy: Sau khi con người lìa bỏ sắc thân này, thần thức sẽ theo nghiệp lành hay dữ của người đã tạo, mà, hoặc sanh lên cõi trời, làm người, hoặc bị đọa làm thú hay hơn nữa là đọa vào địa ngục v v

Còn nếu chuyên tâm niệm Phật, đêm ngày quán tưởng tha thiết, nguyện cầu khi bỏ báo thân này cho được Phật A Di Đà và các thánh chúng tiếp dẫn sanh về Cực Lạc. Đến khi lâm chung, nếu được minh mẫn, và nhứt tâm niệm Phật, thì cảnh tịnh độ không xa, Phật A Di Đà sẽ thừa bi nguyện đến tiếp

độ thần thức người niệm Phật sanh sang nước Cực Lạc, gá vào thai sen; ngày đêm Phật và Bồ Tát, thánh chúng nói Pháp cho nghe, gió thổi chim kêu cũng đều diễn nói các pháp: khổ, không, vô thường, vô ngã làm cho người nghe sanh lòng niệm Phật, niệm Pháp niệm Tăng đến khi ngộ được thánh pháp, chúng được thánh quả, thì bây giờ hoa sen nở ra. Hành giả lúc ấy, được tận mặt thấy Phật, lễ Phật và được cùng bạn lành với các vị Bồ Tát bất thối, chúng pháp thân thường trụ, không sanh không diệt v v (Kinh Quán Vô lượng thọ, Kinh A Di Đà)

Trong bài này, ngài Từ Vân đã cho ta biết rằng: Ngài chán thân giả, không thường, bỏ xộp như cây chuối này, và ngài nguyện sanh về cõi Tịnh Độ để được thân thanh tịnh, bất sanh bất diệt. Ngài chán hơn nữa, là nếu không lià được cái nghiệp ta bà, thì không sao tránh khỏi: bỏ thân này, thọ thân khác. Mỗi lần từ trong thai mẹ chun ra, một lớp hôi tanh bao bọc, bao nhiêu máu huyết tràn trề. Ngài ghê gớm lắm nên ngài nguyện cầu sanh về tịnh độ liên hoa sanh, thơm tho cao khiết.

Tất cả chúng ta, ai người có chút hiểu biết thì chắc không còn ai ham thích cái thân giả tạm như nhớp này nữa. Vì vậy chúng ta còn ngần ngại gì mà không bắt chước theo việc làm của Ngài Tuân Thức để đổi cái thân máu mủ này lấy thân trong sạch từ trong hoa sen sanh ra?

Nhưng không thể muốn không mà được, cần phải dày công phu, chịu khó, cố gắng, ngày đêm chuyên cần niệm Phật, sám hối, làm tất cả các việc lành, diệt tất cả các nghiệp ác, mới mong được kết quả. Thành người quân tử không phải dễ, chớ làm kẻ tiểu nhân nào có khó khăn gì. Sau khi xét kỹ, trông mong hãy cố gắng!

Đời người qua nhanh như giòng nước chảy xiết, đừng nên nay lần, mai lựa, rồi vô thường đến, ăn năn không kịp. Kính khuyên các bạn xa gần, quen cùng không quen, trong và ngoài biển Phật pháp, chúng ta hãy nguyện cùng kết bạn lành, cùng cảnh tỉnh phát tâm niệm Phật, để cùng được khi bỏ khổ thân này, sanh về nước Cực Lạc.

Nguyện đem công đức này,
Trang nghiêm Phật tịnh độ.
Trên đấp bốn ơn lớn, dưới cứu vớt ba loài.
Mong người được thấy nghe,

Đều phát tâm Bồ Đề.
 Khi bỏ báo thân này, đều về nước Cực Lạc.

NAM MÔ A DI ĐÀ PHẬT

Bài thơ trên giải áo

Này Tri Bạch, làm gì hàng ngày ?
 Biết cách diệt ác răn miệt mài.
 Việc gì bất thiện nên xa lánh.
 Nghĩ, nói, làm lợi mọi người nghe.
 Lòng đừng dối trá, miệng không khoe, ,
 Ham danh lợi mất nghĩa bạn bè.
 Đừng che ngoài, trong tâm sâu mọt.
 Chứa kẻ ác là mầm hoạ tai.
 Khoe mình đức hạnh bị chê bai.
 Dây lợi lộc sợ như chông gai.
 Ý thông minh, bị người bài bác.
 Bà con hội họp, lánh xa nhanh . . .
 Suy nghĩ, chọn kỹ rồi thực hành,
 Hương một nén, sen đồ vài cành.
 Làm gì ngăn ngừa được điều ác ?
 Miệng luôn tụng, không nghĩ chẳng mơ.
 Ngồi thiền lễ Phật phải đúng giờ.
 Phật cấm viết thể tục văn thơ,
 Phải nhứt quyết mặc ăn đơn giản.
 Đừng nói đến dở hay của đời,
 Tiếp khách đừng nên quá nhiều lời.
 Thân người yếu đuối lắm ai ơi,
 Ngày tháng qua mau đừng lãng phí
 Ngày đêm tinh tấn tu niệm mà .
 Để sanh về Tịnh Độ Liên Hoa .

Minh Quang ghi lại